

Dokument elektroniczny- stan obecny i jego nowe ujęcie w projektach aktów prawnych

Dr Dariusz Szostek

VNT Law & Communications

Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania

Definicja

- Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. nr 64, poz. 565 ze zm.)
- Zakres przedmiotowy ustawy, a tym samym definicji obejmuje wyłącznie obrót pomiędzy podmiotami realizującymi zadania publiczne (A2A) oraz petentami.

Definicja

- Brak stosownej definicji dokumentu elektronicznego na gruncie
- Prawa cywilnego
  - materialnego
  - procesowego

Dokument elektroniczny

- Przepisy prawa nie określają jakiego nośnika należy użyć dla jego sporządzenia.
- Nie ulega jednak wątpliwości, że musi istnieć możliwość utrwalania na tym nośniku treści oświadczenia woli lub wiedzy,
- tak aby mogła zostać spełniona funkcja dowodowa jaka jest związana z dokumentem

Dokument elektroniczny

- Dokument może zostać sporządzony na jakimkolwiek trwałym materiale.
- Dowolna jest także technika sporządzenia dokumentu.
- Ustawa nie wymaga przy tym osobistego sporządzenia dokumentu przez strony, może go więc sporządzić ktokolwiek.
- W doktrynie toczy się ponadto spór co do podpisu jako koniecznego elementu dokumentu

Dokument elektroniczny

- Materiałem, na którym może zostać zapisany dokument elektroniczny może być
  - dyskietka,
  - płyta CD,
  - twardy dysk,
  - pamięć flash.

Dokument elektroniczny

- Podobnie reguluje tą kwestię ustawy o informatyzacji administracji
- Według art. 3 ust. 2 dokumentem elektronicznym jest stanowiący odrębną całość znaczeniową zbiór danych uporządkowanych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisany na informatycznym nośniku danych.

Dokument elektroniczny

- Problem podpisu
- Brak podpisu na dokumencie elektronicznym powoduje że,
  - może on być powielany wielokrotnie,
  - a jego treść może być swobodnie modyfikowana i przesyłana na dowolne odległości nieoznaczonej liczbie adresatów

Dokument elektroniczny

- Problem określenia co jest dokumentem elektronicznym:
  - czy prezentacja na monitorze komputera?
  - wydruk?
  - zapis na elektronicznym nośniku?

Dokument elektroniczny

- Wydruki i prezentacje są, co najwyżej, zaczątkiem dowodu lub innym środkiem dowodowym.

Dokument elektroniczny

- Jest to związane z możliwością przeprowadzenia odpowiedniego badania na prawdziwość dokumentu elektronicznego,
  - że nie został podrobiony lub przerobiony,
  - nie zmieniono jego struktury itp.
- Badanie w tym zakresie, w związku z prawdopodobnie niewystarczającą wiedzą sędziego, powinno być dokonywane przez zewnętrznego biegłego informatyka

Dokument elektroniczny

- Błędem jest łączenie pojęcia dokumentu z oświadczeniem woli, czy też formą pisemną a także elektroniczną
- dokument może obejmować zarówno oświadczenia woli jak i oświadczenia wiedzy

Dokument elektroniczny

- Współczesny dokument nie musi odzwierciedlać, czy też swoją wizualizacją przypominać tradycyjnego dokumentu pisemnego.
- W zabezpieczeniu takiego dokumentu, jako środka dowodowego, istotna jest jego treść oraz zapewnienie integralności oraz prawdziwości.

Dokument elektroniczny

- Za dokument elektroniczny należy także uważać nagrania multimedialne, zawierające także obrazy, czy też dźwięk, byleby spełniały funkcję dokumentu tradycyjnego

Dokument elektroniczny

- Takie dokumenty, dla zagwarantowania prawdziwości i integralności, oraz dla umożliwienia identyfikacji składającego dokument
- mogą być podpisywane **podpisem elektronicznym**, w szczególności bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym ważnym kwalifikowanym certyfikatem.

Dokument elektroniczny

- Na gruncie polskiego prawa
- opatrując dane utrwalające oświadczenie woli bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym ważnym kwalifikowanym certyfikatem zostaje wypełniona przesłanka zachowania formy elektronicznej wynikającej z art. 78§2 k.c.
- zgodnie z którym oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne z oświadczeniem w formie pisemnej.

Dokument elektroniczny

- Dokumentem elektronicznym stanowiącym dowód w postępowaniu sądowym może być
  - zarówno elektroniczny dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym,
  - w tym także weryfikowany ważnym kwalifikowanym certyfikatem,
  - podpisany „zwykłym” podpisem elektronicznym (umożliwiającym identyfikację podmiotu),
  - jak również w ogóle nie zawierający podpisu elektronicznego

Dokument elektroniczny

- Różne jednakże będą domniemania prawne dotyczące prawdziwości dokumentu
- i moc dowodowa takiego dokumentu.
- Różny też będzie tryb postępowania dowodowego.

Dokument urzędowy

- Dotychczas dokumenty urzędowe, sporządzane na podstawie odpowiednich przepisów,
- były opatrywane własnoręcznym podpisem uprawnionego podmiotu, który gwarantował ich prawdziwość
- Problem, czy aktualnie mają być podpisywane bezpiecznym podpisem elektroniczny – brak odpowiednich przepisów.

Dowód z dokumentu w postępowaniu cywilnym

- Brak stosowanych przepisów
- Stosuje się przepisy dotyczące dokumentu (gdy podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym)
- Stosuje się przepisy dotyczące dowodu z rzeczy

Dokument elektroniczny a archiwizacja

- Dokument elektroniczny sensu stricto
- Zdigitalizowany dokument „tradycyjny” - potrzeba zmiany przepisów dotyczących archiwizacji

Projekt nowego
Kodeksu Cywilnego

Dokument

- **Art.** Dokumentem jest informacja obejmująca oświadczenie woli lub inne oświadczenie, utrwalona w sposób umożliwiający jej zachowanie i odtworzenie.

Forma dokumentowa

- Art. 3. Dla zachowania formy dokumentowej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie

Forma elektroniczna

- Art. 5 .
- § 1. Dla zachowania formy elektronicznej wystarczy złożenie oświadczenia woli w postaci danych elektronicznych, do których dołączono lub które logicznie powiązано z podpisem elektronicznym,
  - który jest przyporządkowany wyłącznie do podpisującego,
  - umożliwia identyfikację podpisującego,
  - jest utworzony za pomocą środków, które podpisujący może mieć pod swoją wyłączną kontrolą,
  - oraz umożliwia wykrycie każdej późniejszej zmiany treści złożonego oświadczenia.
- § 2. Jeżeli z ustawy lub czynności prawnej nie wynika nic innego, złożenie oświadczenia woli w formie elektronicznej spełnia wymóg złożenia oświadczenia woli w formie pisemnej

Dokument w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym

- EPU wchodzi 1 stycznia 2010
- W pełni elektroniczny kontakt powoda z sądem
- **Wyrok w postaci elektronicznej w systemie**
- Postępowanie komornicze w postaci elektronicznej odnotowywane w systemie
- Identyfikacja, dane w pozwie i oplata

Nowa koncepcja dokumentu z rejestru

- Rękojmia wiary publicznej rejestru
- Dostęp on-line
- Możliwość powoływania się na rejestr, na daną chwilę.
- Zakaz żądania przez Sąd danych w rejestrach do których Sąd ma dostęp.

Dziękuję

VNT Law & Communications sp.z o.o.

d.szostek@vnt.com.pl

.